

Motion till riksdagen 2005/06: MJ230

av **Lennart Fremling (fp)**

Fäboddar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen begär att regeringen snarast lägger fram förslag till sådan ändring i lagstiftningen att fäbodarna kan brukas effektivt även i framtiden.

Motivering

Redan för många år sedan insåg man att lagstiftningen som berör fäbodbruket var gammalmodig, otydlig och inkonsekvent. Bland annat skrev jag en motion om detta i oktober 1996 (motion 1996/97:Jo209). Efter lång väntan tillsattes så en utredning som resulterade i ett betänkande, SOU 2003:116. Jag skrev också en motion (2003/04: MJ303) om dessa frågor. Denna motion behandlades i riksdagsbetänkande 2003/04: MJU10, där det angavs att utskottet förutsatte att arbetet kunde slutföras utan dröjsmål och utskottet förutsatte också att synpunkterna i min motion kunde beaktas i det fortsatta arbetet utan något uttalande från riksdagens sida.

Tyvärre måste jag konstatera att inga lagförslag ännu har kommit från regeringen och frågans lösning verkar dröja längre tid än vad utskottet förutsatte för mer än ett år sedan. Enskilda personer i Dalarna och Gävleborgs län, som är aktiva inom fäbodbruket, drabbas av den osäkerhet som råder genom att modern och tydlig lagstiftning saknas.

Därefter har regeringen i sitt handlingsprogram för minskad administration (skrivelse 2004/05:48) som punkt 136 angivit att lagen (1933:517) om ägofred ska ses över. Tidsplanen är nu att en proposition kommer att lämnas till riksdagen senast i september 2006. Detta måste anses vara en oacceptabel tidsfördröjning.

Fäboddriften med dess tusenåriga anor har ingått som en väsentlig del i jordbruksekonomin. Sommarbete på fäboden var ett nödvändigt inslag i böndernas försörjning ännu en bit in på 1900-talet. I Dalarna finns fortfarande levande fäboddar med fritt betande djur. Sådant bete är en förutsättning för att det traditionella fäbodbruket ska kunna leva vidare.

Fel! Okänt namn på

Fäbodarna utgör, med sin rikedom på ålderdomliga timmerhus, ett fint svenskt bidrag till det europeiska kulturarvet. Den mångåriga betes- och slåtterhävden har skapat en unik biologisk mångfald, som är nödvändig för att de utrotningshotade koraserna fjällko och rödkulla ska kunna räddas för framtiden. Det är genom bete och slåtter som fäbodarna och de seder och traditioner som är knutna till dem i praktiken kan leva vidare. Vi måste se till att fäbodan blir kvar och att vi för kunskapen vidare till kommande generationer. Om den tusenåriga kontinuiteten bryts kommer fäbodarna successivt att förvandlas till fritidsbyar med helt ändrade byggnadsbestånd.

Länsstyrelserna har under de tio senaste åren betalat ut djurbidrag till personer som haft traditionellt fäbodbete. I samband med EU-inträdet ökade bidraget kraftigt. Många fäbodan har utpekats som riksintressen och har därför hög prioritet när man fördelar bidrag till byggnadsvård.

Som liberal anser jag att goda möjligheter till ett aktivt fäbodbruk är viktigt för bevarande av en gammal kultur som fungerar bra i samspel med naturen. Även för turismen är fäbodarna viktiga. För många är ett besök vid en levande fäbod ett värdefullt inslag i vistelsen i Dalarna.

Det är angeläget att lagstiftningen som berör fäbodarna klagörs snarast och moderniseras. Regeringen bör utarbeta lämpliga förslag till lagändringar så att fäbodarna kan brukas effektivt även i framtiden.

Stockholm den 26 september 2005

Lennart Fremling (fp)